

Uvod

Privredni kriminalitet zadržao je sposobnost prilagodjavanja novim društveno – ekonomskim odnosima i pozitivnim zakonskim propisima koji inkriminišu delikatno ponašanje u ovoj oblasti. Učinioci krivičnih dela svoju kriminalnu delatnost usmeravaju do margina dozvoljenog ponašanja, koristeći određene praznine nedorečenosti i česte izmene i dopune zakonskih propisa. Za razliku od krivičnih dela opšteg kriminaliteta, gde se uglavnom krivično delo odmah vidno manifestuje po izvršenju, kod privrednog kriminaliteta u vreme izvršenja nepoznati su krivično delo i njegov učinilac, jer se delo u fazi izvršenja vešto prikriva i posledice se odmah ne manifestuju, pa se uglavnom otkrivanjem krivičnog dela otkriva i njegov učinilac¹.

Privredni kriminalitet ne egzistira uvek samostalno, već i u mnogim situacijama je povezan sa drugim oblicima kriminaliteta, odnosno konkretnim krivičnim delima iz oblasti opšteg, ekološkog, pa i političkog kriminaliteta. Izvršenjem krivičnih dela privrednog kriminaliteta narušavaju se ekonomski odnosi, dolazi do protv pravnog prisvajanja imovine u društvenoj, državnoj, privatnoj, zadružnoj i mešovitoj svojini, izbegavanja plaćanja carinskih, poreskih, i drugih obaveza prema državi, a samim tim, i do neosnovanog bogaćenja jednog sloja ljudi što dovodi do slabljenja ekonomske moći, smanjenja društvenog proizvoda, nepostovanja zakonitosti i slabljenja morala. Krivična dela privrednog kriminaliteta, u najvećem broju vrše odgovorna i sužbena lica, kao i privredne prestupe za koje je predviđena odgovornost i za pravno lice. Npr. U ekonomskim odnosima sa inostranstvom broj tih lica je relativno mali, s obzirom na obavezu postojanja ovlašćenja za vršenje spoljnotrgovinskog poslovanja. Jedan deo prateće dokumentacije ostaje u pojedinim stranim zemljama, pa je tako teško dostupna organima otkrivanja.

Uzroci privrednog kriminaliteta sadržani su u samim ekonomskim odnosima, kao i drugim odnosima koji nastaju povodom ili u vezi sa ekonomskim odnosima, gde

---

¹ Bošković, M.: *Kriminalistika metodika*, Beograd, Rad, str. 65-70.

poseban značaj imaju prisutni odnosi svojina u sklopu ekonomskog sistema. U tom kontekstu postoji sukob svojinskih interesa i dolazi do izražaja ekonomska nejednačenost, faktori koji uz nisku produktivnost rada i ispoljene suprotnosti između stepena razvijenosti i sredstava za proizvodnju i stalne potrebe društva za novim i većim materijalnim dobrima, predstavljaju značajne uzroke privrednog kriminaliteta.²

1. SAVREMENA NASTOJANJA U PREVENCIJI KRIMINALITETA

Suštinska razlika između socijalnog modela primarne prevencije u okviru kriminalne politike i neposrednog kriminalnog ispoljavanja je upravo u saznanju da je primarna prevencija moguća i efikasna samo ako su u nju organizaciono-institucionalno i kontinuirano uključeni svi segmenti socijalnog sistema, a ne samo pravosudna, policijska i njoj srodne profesije. Još šezdesetih godina XX veka u Evropi, naročito u zemljama anglosaksonskog područja, nastaje pokret koji prevenciju kriminaliteta načelno stavlja u prvi plan kriminalne politike. Takva aktivnost u SAD praćena je sistematskom institucionalnom i socijalnom, odnosno finansijskom podrškom, što nije bio slučaj sa evropskim zemljama: Nastojanje da se primarna (socijalna) prevencija stavi u prvi plan sve se više povezuje i sa saznanjem da je kriminalitet danas sastavni deo gotovo svih aspekata funkcionisanja znatnog broja savremenih država, kao i da je sastavni deo mnogih individualnih aktivnosti i interpersonalnih odnosa savremenog čoveka. Veoma jak podstrek pod uticajem referentnih državnih i društvenih institucija, javlja se u vidu podsticaja socijalnoj prevenciji i formiranja svesti javnog mnjenja o težini posledica kriminaliteta, od kojih najviše trpe pojedinci i društvo u celini koji su neposredno ili indirektno ugroženi kriminalnim radnjama.

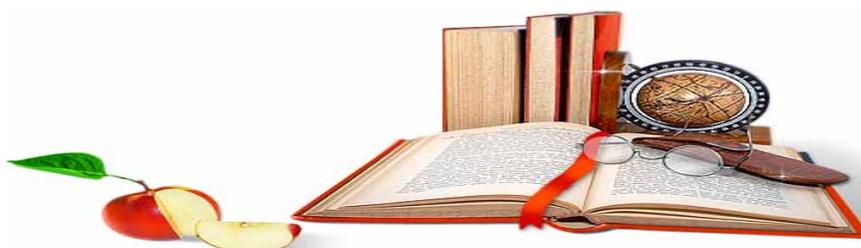
---

² Stojanović, Z.: *Krivično pravo – posebni deo*, Novi Sad, Nolit, str. 114-120.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com